

Vuosikertomus 2021

Vuonna 2021 moneen asiaan vaikutti vuonna 2020 alkanut korona-pandemia. Tämä rajoitti tapahtumien ja koulutusten järjestämistä, kasvatti kotimaan pyörämatkailua ja vähensi kasvokkain tapahtuvia tapaamisia.

Pyöräkauppa jatkui edelleen vilkkaana, mutta pyöräliikenteen määrät kaupungeissa romahtivat etätöön, -opiskelun ja -tapahtumien myötä.

Vuoden 2021 alusta lähtien polkupyöräedusta tuli verovapaa 1200 euroon saakka. Tämä oli Pyöräliiton vaikutustyön ansiota.

Myös valtion satsaukset pyöräliikenteen infraan jatkuivat ennätysellisen suurina ja budjetissa varattiin kuntien infrainvestointien tukemiseen 31,5 miljoonaa euroa ja lisäksi oli korvamerkittyä rahoitusta valtion omalle pyöräliikenteen verkolle. Kuitenkin vuoden 2022 osalta vaikuttamisessa epäonnistuttiin ja kuntien investointituki ja muuhun pyöräliikenteen edistämiseen varattu rahoitus romahti seitsemään miljoonaan vuoden 2021 lopussa päätetyssä budjetissa.

Pyöräliiton toiminnan volyyymi jatkui suunnilleen edellisten vuosien tasolla ja toimintaa voi kuvailla varsin monipuoliseksi.

Vaikutustyö

Vaikutustyöhön vaikutti korona-pandemia, jonka myötä tapaamiset päättäjien kanssa ovat olleet vähissä. Myös henkilöstövaihdosten vuoksi tapaamisten kirjaamiset olivat alkuvuoden osalta puutteellisia. Kirjattuja tapaamisia oli 21 (esim. vuonna 2019 tapaamisia oli 56 kpl).

Vahvoina teemoina liikenneturvallisuus, ilmasto ja väyläverkon kehittäminen

Pyöräliiton vt. toiminnanjohtaja Vellu Taskila osallistui aktiivisesti liikenneturvallisuusstrategiatyöhön osana tie- ja rautatieliikenteen työryhmää. Liitto piti esillä mm. risteysturvallisuutta, taajamanopeuksien alentamista ja turvallisia ohituksia.

Valtakunnallinen Liikenne 12 työ eteni niin, että Väylävirasto julkaisi investointiohjelmansa vuoteen 2029 saakka. Tähän pyrittiin vaikuttamaan ja valtion verkolle luvattiinkin aikaisempaa enemmän pyöräliikenteen investointeja.

Ilmastoasiat olivat vuoden aikana vahvasti esillä. Käsittelyssä olivat mm. Ilmastolaki ja Fossiilittoman liikenteen tiekartan toteutus. Ilmastolaki oli perusrakenteeltaan hyvä ja siihen Pyöräliitto ei käyttänyt lausunnon tekemistä enempää resursseja. Sen sijaan fossiilittoman liikenteen tiekarttaan liittyviä investointeja pyrittiin ajamaan eteenpäin, mutta ikävä kyllä tulokset jäivät laihoiksi. Fossiilittoman liikenteen tiekarttaa liittyvät budjettikirjaukset jäivät varsin vaisuiksi ja niinpä tiekartan toteuminen näyttää epävarmalta.

Vuoden lopussa onnistuttiin saamaan eduskunnalta hieman lisärahoitusta pyöräliikenteelle ja jalankululle sekä varmistamaan pyörämatkailukeskuksen rahoituksen jatko. Harmillisesti kokonaisrahoitus kunnille myönnettävään investointitukeen romahti 31,5 miljoonasta (2021) 7 miljoonaan (2022). Tämä hidastaa pyöräliikenteen infran kehitystä merkittävästi.

Lausuntoja tehtiin aktiivisesti ajankohtaisista aiheista ja niitä annettiin yhteensä 20.

Lausunnot ja kommentit vuonna 2021 sekä mille taholle lausunto on osoitettu:

8.1. Traficom: [Liikenteenohjauslaitteiden värit, rakenne ja mitoitus valmis](#)

8.1. Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM):

[Liikenteen automaation lainsäädäntö- ja avaintoimenpidesuunnitelma](#)

11.1. LVM: [Toimenpiteet nuorten kuljettajien asenteiden parantamiseksi luonnos](#)

11.1. Valtioneuvosto (VN): [Lausunto Suomen kestävän kasvun ohjelma valmiinho](#)

26.1. Tampereen kaupunkiseutu: [Tampereen seudun Kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2.0](#)

8.2. LVM: [Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja ...](#)

19.3. Traficom: [Tieliikenne: Ajoneuvon nastarenkaiden tekniset vaatimukset ja tyyppihyväksyntä](#)

29.3. Traficom: [Liikennejärjestelmä- analyysin ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tav...](#)

12.4. Liikenne- ja viestintävaliokunta (LIV): [Valtioneuvoston selonteko Agenda2030:sta](#)

31.8. LVM: [Kansallisen tieliikenteen päästökaupan arviointi](#)

6.9. Ympäristöministeriö (YM): [Luonnos uudeksi ilmastolaiksi](#)

15.9. Väylävirasto: [Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022-2029](#)

20.9. Opetushallitus: [Luonnos ajoneuvoalan perustutkinnon perusteiksi](#)

19.10. Valtiovarainvaliokunnan liikennejaos: [Asiantuntijalausunto valtion talousarvioesityksestä 2022](#)

20.10. YM: [Hallituksen esitys luonnon virkistyskäytön strategiaksi](#)

20.10. Verohallinto: [Pyöräliitto lausunto verottajan luontoisetupäätös 2022](#)

17.11. VN: [Hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta](#)

17.11. LIV: [Konversiotuet 2021](#)

7.12. YM: [Kaavoitus- ja rakentamislaki lausunto Pyöräliitto](#)

Hankkeet ja tapahtumat

Velowebinaari 2021

Uutena kokeiluna järjestettiin Velowebinaari 26.5.2021. Maksuttomaan webinaariin ilmoittautui 160 henkilöä. Webinaarissa oli vuoden 2020 verkossa järjestetyn VeloFinlandin lailla kolme eri "huonetta", joissa oli

ohjelmaa infrasta, pyörämatkailusta ja laajemmin pyöräilyn edistämisestä. Moni mukana ollut esitys oli alunperin tarjottu vuoden 2020 VeloFinlandiin.

Osallistujakyselyyn vastasi 17 henkilöä, joiden antama yleisarvosanan keskiarvo oli 3,94 asteikolla 1-5. Velowbinaari oli sisällön ja palautteen puolesta ihan onnistunut tapahtumat, mutta taloudellisesti se ei tuottanut Pyöräliitolle.

VeloFinland 2021

VeloFinland 2021 järjestettiin Lahdessa 1.-2.10. Tapahtumaa varjosti korona-pandemia ja sen vuoksi tilaisuus toteutettiin hybridimallilla, jossa iso osa ohjelmasta streamattiin ja kaksi sisältöhuonetta toteutettiin puhtaasti virtuaalisesti. VeloFinland sattui hetkeen, jolloin Suomessa oli juuri valtaosa yleisötapahtumia koskevista rajoituksista päätetty, mutta toisaalta nähtiin korona-tartuntojen seuraavan aallon jo tulevan. On selvää, että tämä vaikutti osallistumishalukkuuteen tilaisuuteen.

Tilaisuuteen ilmoittautui yhteensä 160 henkeä, joista noin puolet oli paikan päällä Lahdessa.

Palautelomakkeen täytti 21 osallistujaa, jotka antoivat tapahtumalle keskiarvoksi 4,23 asteikolla 1-5. Tämä on VeloFinlandin historian kolmanneksi paras tulos.

Maahanmuuttajat pyörille

Vuonna 2021 STEA-rahoitteinen Maahanmuuttajat pyörille -toiminta jatkui, mutta korona-pandemia vaikutti toiminnan laajuuteen ja kevään koulutuksista jouduttiin perumaan.

Vuoden 2021 tunnuslukuja:

- Mukana toiminnassa yli 350 henkilöä
- Toimintaa 9 paikkakunnalla
- 45 kurssia, joista
  - 4 koutsikoulutusta
  - 26 alkeiskurssia
  - 14 jatkokurssia
  - 1 huoltokurssi
- Toiminnassa oli mukana n. 50 koutsia

Palautekyselyn perusteella n. 90% alkeiskurssin osallistujista oppivat pyöräilemään 3 tunnin alkeiskurssin aikana ja kaikki osallistujista nauttivat kurssista.

Laadullisten haastatteluiden perusteella kurssin osallistajat ovat kertoneet, että pyöräily on helpottanut heidän elämänsä, sillä liikkuminen on helpompaa, itsenäisempää ja halvempaa, fyysinen ja henkinen vointi on parantunut. Monet ovat alleviivanneet pyöräilyn tuomaa vapauden tunnetta.

Pyöräilykoulustoiminta on järjestetty itsenäisesti Helsingin seudun pyöräilijöiden toimesta yhteistyössä Helsingin ja Vantaan kaupungin kanssa. Tästä on muodostunut HEPOLle myös tulonlähde.

Pyöräilytalvi

Pyöräliitto järjesti vuonna 2021 seitsemättä kertaa maanlaajuisen Pyöräilytalvi-kampanjaviikon 15.–19.11.2021. Kampanja kannusti mm. podcastin, viestinnän, tapahtumien, kuvahaasteen ja led-valojen jakamisen keinoin jatkamaan pyöräilyä ympärivuotisesti, kokeilemaan pyöräilyä talvella ja kertomaan siitä eteenpäin omilla somekanavilla.

Kampanjalle saatiin liikenne- ja viestintävirasto Traficomien liikkumisenohjauksen valtionavustusta.

Marraskuusta helmikuuhun Radio Helsingillä lähetetyn 12-osaisen [Pyöräilytalvi-podcastin](#) Pyöräliitto toteutti Rambollin ja Helsingin kaupungin tuella. Podcast oli kuunneltavissa eri alustoilla Applesta Spotifyhin.

Podcast tavoitti kymmeniä tuhansia kuulijoita pelkästään radion kautta.

26:lle paikkakunnalle ulottuneessa katukampanjassa jaettiin yli 30 paikallistapahtumassa 3000 led-valoa.

Kampanja näkyi mediassa hyvin ja keräsi noin 30 osumaa.

Kampanjan tekemiseen osallistui yhteensä yli 100 ihmistä, joista valtaosa (75 prosenttia) paikallisia vapaaehtoisia ja toimijoita yli 40 eri organisaatiosta. Lisäksi mukana oli mm. kuntien työntekijöitä.

Pyörällä kaiken ikää

2021 oli toinen kokonainen vuosi hankerahoituksen päättymisen jälkeen. Vuoden aikana kuitenkin jatkettiin paikallistoiminnan tukemista mm. lähettämällä materiaaleja paikallistoimijoille sekä ylläpitämällä hankkeen verkkosivuja. Muuten toiminta oli Pyöräliiton näkökulmasta hyvin vähäistä.

Pyörämatkailukeskus

Pyörämatkailukeskuksen toiminta käynnistettiin ja vakiinnutettiin Traficoimin rahoituksen turvin.

Ensimmäinen rahoitus Pyöräliiton ja Pyöräilykuntien verkoston Pyörämatkailukeskuksen toimintaa varten päättyi 31.12.2021 ja uusi rahoituskausi vahvistui joulukuussa 2021. Pyörämatkailukeskuksen tehtävänä on koordinoita pyörämatkailua Suomessa, tiedottaa ja viestiä pyörämatkailusta pyörämatkailijoille, sekä asiantuntijoille ja kehittäjille.

Pyörämatkailukeskuksen henkilökunta vaihtui vuoden 2021 aikana, kun Heli Laukkanen jatkoi Jari Kaajan tehtävissä Pyörämatkailukeskuksen koordinaattorina ja Henna Palosaari Pyöräilykuntien verkoston asiantuntijana Riina Jorasmaan vanhempainvapaan sijaisena.

Hankkeen ensimmäisen vaiheen aikana Pyörämatkailukeskus vakiinnutti asemansa pyörämatkailun kehittämisen, koordinoinnin, viestinnän ja markkinoinnin valtakunnallisena toimijana. Tästä esimerkkinä voidaan pitää mm. joulukuussa 2021 julkaistun TEM: kotimaan matkailun työpajojen loppuraporttia, jossa Pyörämatkailukeskus nostettiin merkittäväksi valtakunnalliseksi tekijäksi. Myös Bikeland.fi -verkkosivuston kävijämäärät nousivat ja Pyörämatkailukeskuksen Tervetuloa Pyöräilijä -merkin oli saanut vuoteen 2021 mennessä 160 yritystä ympäri Suomea. Lisäksi hanketyöntekijät vierailivat alueiden yrittäjille ja kehittäjille suunnatuissa tilaisuuksissa yli 40 kertaa pelkästään syksyn 2021 aikana.

Koko hankeaika oli Pyörämatkailukeskuksen toiminnalle otollista aikaa, pyörämatkailun suosion kasvun ollessa erittäin vahvassa kasvussa. Pyörämatkailu onkin ollut merkittävä positiivinen ilmiö kotimaanmatkailun saralla koko pandemian ajan.

Pyörämatkailun valtakunnallista koordinoitua ja tiedonjakoa ei aikaisemmin ole ollut ja

Pyörämatkailukeskuksen mukaantulo on otettu ilolla vastaan niin alueen toimijoiden kuin pyörämatkailun ammattilaisten keskuudessa. Koordinoimalla ja jakamalla tietoa voidaan selkeästi saavuttaa parempia tuloksia, käyttää olemassa olevia resursseja tehokkaammin ja auttaa alueita kehittämään pyörämatkailuaan sekä lisätä yhteistyötä alueiden välillä luoden laajempia kokonaisuuksia.

Selkeästi on myös havaittu, että pyörämatkailu sitoo yhteen mm. kunnallisia toimijoita, jotka eivät välttämättä aiemmin ole juuri yhteistyössä toimineet. Käynnissä olevista hankkeista selkeästi osa on matkailutoimija -vetoisia ja osa kuntien kävelyn- ja pyöräilyn infrahankkeiden alla. Hankkeen aikana on tunnistettu selkeä tarve osaamisen kasvattamiselle, tiedon jakamiselle ja kokoamiselle.

Pyörämatkailukeskuksen tärkeänä tehtävänä onkin koko ajan ollut myös parantaa yhteistyötä ja tiedonjakoa pyörämatkailulle tärkeiden toimijoiden kesken: Metsähallitus, Väylävirasto, ELY-keskukset, kunnat, oppilaitokset, Visit -organisaatiot ja matkailuyhdistykset, paliskunnat, VR, Matkahuolto, Suomen Tieyhdistys ry, Suomen Latu ry, Suomen Hiihtokeskus ry, Suoma ry, Suomen Pyöräilyn ohjaajat ry sekä alalla toimivat konsulttitoimistot.

Pyörämatkailu on saanut hyvin medianäkyvyyttä eri medioissa. Pyörämatkailukeskus mainittiin vuosina 2020-21 yhteensä 89:ssä verkkomediajutussa. Juttujen aiheina oli mm. pyörämatkailun kasvu, pyörämatkailu lomaviettotapana, EuroVelo 10 -reitin opastus, Bikeland.fi, eri pyörämatkailukohteet sekä pyörämatkailukeskuksen rahoitus.

Suomalaiset pyörille

Suomalaiset pyörille -viestintäkampanjaa jatkettiin edellisvuosien malliin. Tavoitteena oli kannustaa suomalaisia pyöräilemään mediaviestinnän keinoin. Hankkeelle saatiin Traficomien liikkumisenohjauksen valtionavustusta.

Hankkeen puitteissa lähetettiin 8 tiedotetta medialle sekä tarjottiin eri juttuaiheita suoraan toimittajille.

Hankkeen myötä mediassa julkaistiin vuoden 2021 aikana yhteensä 38 juttua.

Tiedotteista kaikki, paitsi viimeinen joulun alla lähetetty kuusen kuljetusta pyörällä koskeva, johtivat julkaistuihin juttuihin tai haastatteluihin. Lisäksi erityisesti lainsäädäntöön ja pyöräilijöiden liikennekäyttöön liittyvissä asioissa media on nykyään jo suoraan yhteydessä Pyöräliittoon oma-aloitteisesti.

Työsuhdepyörät käyttöön

Vuoden kolmas liikkumisenohjauksen hanke oli Työsuhdepyörät käyttöön, jossa pyrittiin lisäämään erityisesti työnantajien tietoisuutta uudesta verovapaasta polkupyöräedusta.

Hankkeessa:

- Julkaistiin työsuhdepyöriin liittyvä [verkkosivukokonaisuus Pyöräliiton sivuilla](#)
- polkupyöräetua nostettiin esille mediassa ja toimittiin aiheen asiantuntijana medialle
- polkupyöräedusta järjestettiin kaksi koulutusta työnantajille
- annettiin neuvontaa puhelimesta sekä sähköpostilla niin työnantajille kuin työntekijöillekin.

Medialle lähetettiin suoraan yksi tiedote: “[Pyöräliitto julkaisi työsuhdepyöräoppaan](#)”. Aihetta kohtaan oli mediassa kuitenkin vuoden aikana paljon kiinnostusta ja Pyöräliitto oli asiantuntijana mukana 15 jutussa. Tulorekisterin tietojen mukaan vuoden lopussa noin 12000 palkansaajaa sai polkupyöräetua. Etua edistäessä Pyöräliiton arvio oli, että etua hyödyntäisi 5000-50000 palkansaajaa.

Jäsenet ja verkostot

Jäsenet

Vuoden 2020 lopussa

Pyöräliitossa oli neljätoista jäsenjärjestöä, mikä on yhtä monta kuin edellisenä vuonna.

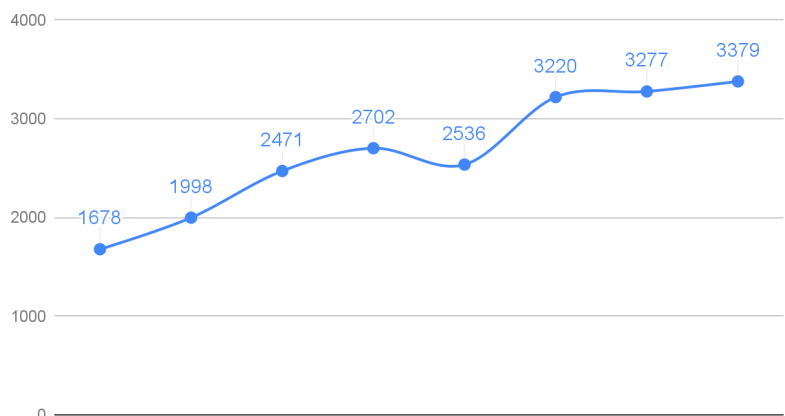
Liiton jäsenjärjestöissä oli yhteensä 3314 jäsenmaksun suorittanutta jäsentä ja 221 alle 18-vuotiasta jäsentä.

Pyöräliitossa suoria henkilöjäseniä oli 65 (3 enemmän kuin 2020).

Jäsenjärjestöjen lisäksi Paikallisia rekisteröimättömiä toimintaryhmiä tai yksittäisiä aktiiveja on noin muutamilla paikkakunnalla.

Jäsenhankintakampanja järjestettiin touko-syyskuussa, jossa oli palkintona Helkaman sähköpolkupyörät. Palkinnot järjesti Helsingin polkupyöräilijät.

Pyöräliiton jäsenmäärän kehitys 2014-2021

Dynamo

Pyöräliiton Dynamo-klubi on pyörätoimialan ja Pyöräliiton yhteistyöverkosto vaikuttamistyöhön. Dynamon jäsenet antavat Pyöräliiton vaikuttamistyötä varten resursseja, tietoa ja näkemyksiä.

Dynamo on merkittävä rahoituslähde Pyöräliitolle ja se tuotti noin 38000 euroa liiton vaikutustyöhön käytettäväksi. Aiempien vuosien onnistumisten ansiosta (polkupyöräedun verovapaus, pyöräliikenteen investoinnit jne.) jäsenmaksuja pystyttiin korottamaan.

Kansainvälinen toiminta

Martti Tulenheimo ja Federico Ferrara olivat puhujina Velo-cityssä Lissabonissa 6.–9.9.2021. ECF:n järjestämä vuosittainen pyöräliikenteen edistämisen huippukonferenssi Velo-city keräsi alan ammattilaiset ympäri Eurooppaa yhteen ensi kertaa koronapandemian puhkeamisen jälkeen. Tapahtuma järjestettiin hybridimuotoisena. Paikalla oli noin 500 osallistujaa ja noin 250 ihmistä osallistui etänä.

Kaupunkipyörät

Pyöräliitto kutsui Donkey Republicin Lahden VeloFinland-tapahtumaan, jossa käytyjen keskusteluiden tuloksena Turun kaupunki solmi myöhemmin sopimuksen Turun kaupunkipyörästä Donkey Republicin kanssa.

Hallinto ja talous

Hallinto ja henkilöstö

Liiton puheenjohtajana toimi Janne Takala, varapuheenjohtajana Reetta Keisanen ja muina hallituksen jäseninä Johanna Kohvakka, Veera Minkin, Tuomo Pollari, Juha Pölönen, Otto Simola, Markku Tahkokorpi, Minna Takala ja Sami Viitanen.

Hallituksen varajäseninä toimivat Jani Holopainen ja Timi Wahalahti.

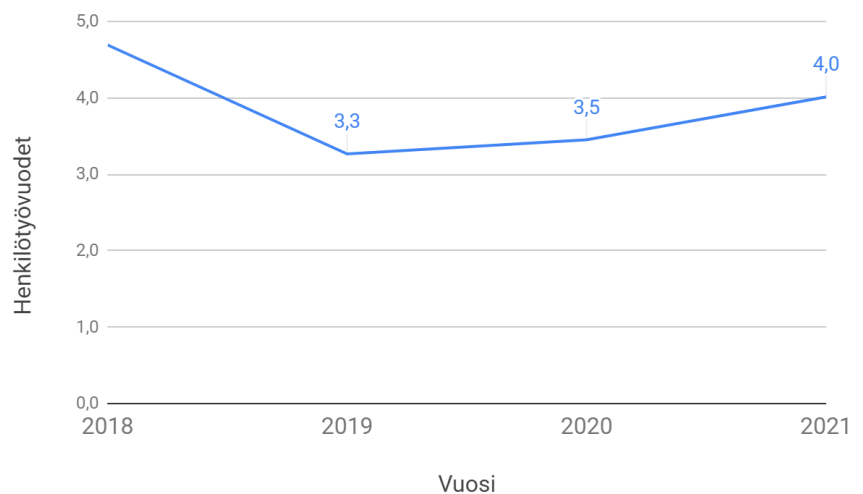
Vuoden aikana hallitus kokoontui 11 kertaa.

Liitolla oli töissä vuoden aikana seuraavat henkilöt: toiminnanjohtaja Matti Koistinen (9/2021->), toiminnanjohtajan sijainen Vellu Taskila (1-9/2021), erityisasiantuntija Martti Tulenheimo, projektipäällikkö Federico Ferrara, tuottaja Katri Naukari (3-10/2021), koordinaattori Jari Kaaja (1-8/2021) ja koordinaattori Heli Laukkanen (8-12/2021).

Henkilötyövuosia tehtiin viime vuonna yhteensä 4.

Vuoden lopussa toiminnanjohtaja lomautettiin osa-aikaisesti talouden tasapainottamiseksi.

Vapaaehtoistyötä ei erikseen laskettu, mutta sen määrä oli jälleen hyvin suuri.

Talous

Pyöräliiton liikevaihto oli 2021 390872,02 €. Tilikauden tulos oli 5439,19 € ylijäämäinen.

Vertailua aiempiin tilikausiin heikentää se, että vuoden 2021 kohdalla tehtiin olennainen kirjanpidollinen muutos: Vuodelle 2021 käyttöön osoitetut avustukset (Liikkumisen ohjaus ja Pyörämatkailukeskus) näkyvät nyt vuoden 2021 kirjanpidossa, vaikka avustukset maksetaan vasta vuonna 2022. Nämä tulot näkyvät siirtosaamisina taseessa. Aiemmin avustustulot näkyivät maksuajankohdan mukaan, nyt siis sen mukaan mille vuodelle ne ovat tarkoitettu ja minä vuonna kulut ovat syntyneet. Jo aiemmin ennakkoon saadut avustukset, joita on jäänyt maksuvuotena käyttämättä oli kirjattu siirtovelkoihin taseessa. Nyt avustuksista muodostuvat siirtovelat että siirtosaamiset näkyvät taseessa tarkemmin ja näin järjestön taloudellisen tuloksen seuranta selkeytyy jatkossa.

Muutoksen vuoksi vuoden 2021 tulot ovat huomattavasti suuremmat kuin olisivat vanhan kirjauskäytännön mukaisesti. Vuoden 2021 avustustuloissa on mukana vuoden 2020 ja 2021 avustustuloja. Tämän vuoksi tulos näyttää paremmalta kuin se oli.

Taloudellisen tuloksen taustalla ovat aiempina vuosina saatujen STEA-avustusten korvaaminen järjestön muista varoista ja VeloFinlandin heikko kannattavuus korona-vuonna. Vieraan pääoman määrä yhdistyksen taseessa väheni merkittävästi 82091 eurolla ja oman

pääoman tilanne parani hieman, vaikka oli edelleen -27 924 euroa.

Viime vuonna järjestön perusrahoitus kehittyi hieman paremmaksi Dynamo-klubin jäsenmaksukertymän ansiosta.

Hankerahoitusta saatiin Traficomilta.

Liiton taloushallinnosta on vastannut toiminnanjohtaja Matti Koistinen (10-12/2021) ja toiminnanjohtajan sijainen Vellu Taskila (1-9/2021). Taloushallintoa on hallituksen puolesta valvonut Tuomo Pollari.

Kirjanpito on ulkoistettu Taloushallinto Mertaoja Oy:lle. Tilintarkastajana toimi Kari Pöyhönen ja varatilintarkastajana Jan M. Toppari.

Pyöräliiton liikevaihto ja tulos 2015-2021

